

**Realizace integrované informační a diskusní platformy
pro výzkum a realizaci nástrojů
zvyšování stavební kultury**

Počet a druh výsledku podle struktury databáze RIV:

0 - jiný výsledek

Zadání (v nabídce BEZK pro VZ Beta TAČR):

Realizace integrované informační a diskusní platformy pro výzkum a realizaci nástrojů zvyšování stavební kultury formou spuštění webového portálu, pořádání seminářů, online konzultací, zpracování sborníku příkladů dobré praxe.

1. Úvod

Realizace integrované informační a diskusní platformy pro výzkum a realizaci nástrojů zvyšování stavební kultury (Platforma) je především implementačním nástrojem projektu, jehož cílem je zpřístupnit jeho výsledky.

V průběhu realizace projektu Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury (Projekt), především z dotazníkového šetření, workshopů a spolupráce se školami, se ukázalo, že významná část pedagogů na všech stupních škol je otevřená novým podnětům a s ohledem na subjektivní i objektivní míru atraktivity tématu stavební kultury jsou ochotni a připraveni tato témata do výuky zařazovat.

Současně se však prokázalo, že vzdělávací praxe tomu klade poměrně velké překážky. Největší bariérou je přetlak jiných požadavků na inovaci výuky a nedostatek časového rámce pro její inovaci, ale také administrativní a metodické přetížení pedagogů, deficit motivačních nástrojů a participace zaměstnavatele na nákladech na CŽV pedagogů.

Nejefektivnější pomocí je tak dostupnost uživatelsky přístupných výukových opor, zpracovaných sylabů, podkladů pro prezentace, kontaktů na odborníky z praxe, podpora spolupráce různých typů škol, prezentace příkladů dobré praxe, informování o akcích prezentujících téma stavební kultury a sdílení informací obecně. K tomu by měla také Platforma sloužit.

Část těchto funkcí již plní jiné projekty (Architekti ve škole, internetové projekty EVVO, odborné portály o stavebnictví a architektuře, komunikační platformy MŠMT). Portál stavebnikultura.cz je nemá ambici duplikovat, jeho struktura a obsah je orientován především na podporu vzdělávání v celém rozsahu (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ, CŽV).

Formálním výstupem této části je portál Stavební kultura (**O - jiný výsledek**) v pilotní a inovované podobě/strukturu provozovaný a aktualizovaný tři roky (2018 – 2020) dle požadavků Ministerstva pro místní rozvoj a zohledňující metodický vývoj RVP a studijních oborů na VŠ či požadavků na CŽV.

2. Cíle projektu

2.1. Hlavní a dílčí cíle projektu

Cílem realizace integrované informační a diskusní platformy pro výzkum a realizaci nástrojů zvyšování stavební kultury (Platformy) je integrovat, zpřístupnit a customizovat informace týkající se problematiky stavební kultury tak, jak je toto téma definováno v Politice architektury a stavební kultury České republiky (Politika) určené pro implementaci Tématu č. 6 této Politiky – Vzdělávání, osvěta a výzkum. (1) a v Analýze Stavební kultury (2).

Hlavním cílem Platformy je:

- a) poskytnutí snadno přístupných podkladů pro tvorbu školských vzdělávacích plánů (ŠVP), inovaci Rámcových vzdělávacích plánů (RVP),
- b) sdílení metodických materiálů z příkladů dobré praxe a odkazů na informační zdroje,
- c) průběžná tvorba customizovaných odborných slovníků z oblasti architektury a stavební kultury,
- d) informování o akcích, které souvisí s předmětem projektu,
- e) platforma pro aktualizaci metodických dokumentů,
- f) podpora participace spojené s plánováním, řízením sídel a realizací projektů stavební kultury v sídlech a regionech.

Vedlejším cílem je pak:

- a) platforma pro networking pedagogů různých typů škol, odborníků, nevládních a odborných organizací,
- b) přiměřená sumarizace dalších dostupných informačních zdrojů v uživatelsky přístupném formátu,
- c) prezentace výsledků především žákovských a studentských soutěží,
- d) průběžná aktualizace volně přístupných fotografií a prezentací,
- e) osvěta a podpora osvěty v oblasti architektury a stavební kultury,
- f) publikační báze pro témata stavební kultury,
- g) rozcestník relevantních zdrojů,
- h) platforma pro využití sociálních sítí.

2.2. Cílové skupiny

Definice cílové skupin uživatelů Platformy vyplývá z cílových skupin Projektu a zahrnuje následující uživatele:

- a) učitelé a ředitelé MŠ,
- b) učitelé a ředitelé ZŠ
- c) učitelé a ředitelé SŠ,
- d) pracovníci VŠ, garanti studijních oborů a předmětů,
- e) odborníci participující na CŽV,
- f) žáci ZŠ a SŠ,
- g) pracovníci veřejné správy zodpovědní za CŽV,
- h) VŠ realizující projekty U3V,
- i) metodici, pracovníci MŠMT, NÚV, NIDV,
- j) rodiče,
- k) VŠ realizující přípravu odborníků,
- l) média,

2.3. Tvůrci obsahu

Základ obsahu integrované informační a diskusní platformy pro výzkum a realizaci nástrojů zvyšování stavební kultury zajišťují členové řešitelského týmu. Další uživatelé Platformy pak mohou – sdílením praktických výsledků – participovat na tvorbě obsahu především sdílením vlastních materiálů (fotografií, studijních opor, kontaktů, informací o akcích, zkušeností, doporučení apod.).

Část tvorby obsahu pak bude saturována z veřejných zdrojů, sociálních sítí nebo bude sdílena v rámci interaktivních rozhraní.

Z pilotních projektů, workshopů a diskusí s pedagogy a odborníky vyplynulo, že klíčovým faktorem uplatnění výsledků je jejich „user friendly“ customizace usnadňující přípravu výuky. Reálně jde kvantifikovatelnou úsporu času a usnadnění orientace v tématu pro pedagogy, kteří téma stavební kultury zařazují do vzdělávacích oblastí a svých předmětů. S ohledem na přetíženost učitelů je to výrazná motivace podporující reálné dopady a udržitelnost Projektu.

3. Udržitelnost a projektu

3.1. Formální udržitelnost projektu

Smluvní udržitelnost projektu jsou tři roky od přijetí výsledku projektu. Po tuto dobu (tedy cca do konce roku 2020) bude portál www.stavebnikultura.cz obsahově aktualizován, doplňován a propagován. Po uplynutí této doby bude (technicky a ekonomicky) zařazen do projektu Ekolist.cz s tím, že si zachová vlastní identitu, doménu a strukturu.

3.2. Fáze projektu

V první fázi projektu byla spuštěna pilotní verze portálu určené především ke sdílení dokumentů realizačním týmem, prezentaci informací pro realizované workshopy a budování obsahu. Pilotní verze je již odstupná na www.stavebnikultura.cz.

V druhé fázi projektu, poté, co výsledky projektu *Výzkum vhodných nástrojů zvyšování stavební kultury (TB030MMR003)* projdou oponenturou a revizí a metodicky se přizpůsobí změnám především v oblasti RVP a akreditace studijních oborů na VŠ, bude portál restrukturalizován a spuštěn v inovované podobě tak, aby oslovoval širší a nikoli pouze odbornou veřejnost.

3.3. Aktualizace obsahu

Obsah Platformy musí minimálně po dobu udržitelnosti projektu být aktualizován. Aktualizace se týká časově ukotvených obsahových položek (typicky akce), ale také metodických materiálů (RVP, podkladů pro akreditace apod.), jejichž struktura, rozsah a metodický rámec se po dobu realizace Projektu mění a právě aktualizace jejich formálních parametrů usnadní jejich využití.

Aktualizaci bude dále zajišťovat BEZK, z.s. a to na základě věcného fungování Platformy, networkingu, vlastní redakční práce a podnětů ze strany MMR a dalších odborných organizací. Část obsahu je a bude vytvářena příklady dobré praxe. Jde o především metodické dokumenty na úrovni jednotlivých hodin, lekcí a témat. Pro tyto případy je na portálu vytvořen unifikovaný vstup. Část pilotních příkladů vytvořili již členové realizačního týmu a budou publikovány v druhé fázi realizace.

4. Obsah a technické zázemí portálu

4.1. Technický popis a provoz portálu

Portál StavebniKultura.cz je koncipován jako standardní responsivní web. Využívá publikační systém ToolKit, který umožňuje jeho správu i bez znalosti internetových publikačních technologií. Je propojen s portálem Ekolist.cz, což zaručuje jeho technologickou odolnost a udržitelnost.

Využití a návštěvnost portálu je sledováno nástrojem Google Analytics. Web v maximální možné míře respektuje Pravidla přístupnosti webu (2).

Portál StavebniKultura.cz důsledně odděluje dokumenty servisní, publicistické, zpravodajské, encyklopedické a metodické. Autory obsahu jsou členové realizačního týmu Projektu, redakce Portálu, část obsahu je přejímána z veřejných zdrojů, ze servisu ČTK. Část obsahu pak vytváří uživatelé Platformy. Editory obsahu je redakce webu sídlící v Praze.

Obsah je volně přístupný, bez jakýchkoli placených odkazů.

4.2. Struktura obsahu

Obsah portálu StavebniKultura.cz je popsán v contentové tabulce kodifikující jeho strukturu, zdroje obsahu, formu aktualizace a zodpovědnost za obsah. Web je rozdělen na sekce:

- > Aktuality
- > Financování
- > Informační zdroje
- > Názory a zkušenosti
- > Networking
- > Opory
- > Popis Projektu
- > Témata
- > Vzdělávání

4.2.1. Aktuality

Publikace informací v sekci Aktuality bude determinována jejich časovým parametrem, tj. v této sekci budou informace z ostatních částí portálu v čase, kdy budou nově publikovány či budou relevantní s ohledem svoji časovou validitu.

Žánrově půjde o informace o tematicky využitelných kulturních, diseminačních nebo vzdělávacích akcích, výstavách, konferencích apod. Aktualizace bude zajištěna z monitoringu médií a sociálních sítí, formou institucionální spolupráce případně RSS kanály.

4.2.2. Financování

Součástí výstupů Projektu je také tzv. dotační audit, tedy přehled dostupných grantových schémat vhodných pro financování aktivit spjatých s implementací výsledků projektu, resp. s tématem stavební kultury. Tyto informace však jsou smysluplné pouze v době své platnosti, tedy je třeba je prezentovat především v rámci realizované integrované informační a diskusní platformy, na sociálních sítích apod.

Aktualizace informací bude zajištěna institucionální spoluprací s poskytovateli dotací, z informačních zdrojů řešitelského týmu (který obdobné zdroje využívá), RSS kanály, z monitoringu médií apod.

Součástí této sekce budou také odkazy na inspirativní příklady dobré praxe, které některý ze zdrojů financování využily.

4.2.3. Informační zdroje

V této sekci bude prezentován především statický, postupně rozšiřovaný, obsah, podporující praktickou implementaci výsledků Projektu. Jedná se především o tyto rubriky/žánrové okruhy:

- a) Aktualizované tříděné doporučené informační zdroje pro přípravu akreditací, ŠVP, lekcí, kurzů – odbornou literaturu, internetové odkazy, multimediální zdroje a prezentace. Dokumenty budou rámcově zařazeny do tématu a okruhu použití (CŽV, VŠ, ZŠ atd.).

- b) Po dobu udržitelnosti projektu budovaná databáze komentovaných ilustračních materiálů, především pro další využití při tvorbě studijních opor (fotografií, infografiky apod.) bez limitů užití limitovaného autorským zákonem. Zdrojem těchto podkladů budou – kromě základu dodaného řešitelským týmem – uživatelé portálu.
- c) Seznam dokumentů (strategických, koncepčních, legislativních) relevantních k tématu stavební kultury a to především s ohledem jejich využití při tvorbě studijních opor a participaci,
- d) Odkazy na obdobné projekty, instituce, školy apod.

Část obsahu je technicky ukotvena v publikačním systému Toolkit, část je pak přístupná prostřednictvím vybraných sociálních sítí (tzv. fotobanka).

4.2.4. Názory a zkušenosti a Networking

Diskusní fórum moderované po dobu udržitelnosti projektu ke sdílení zkušeností s realizací projektů, jejich financováním apod. Součástí této sekce bude pak anketa s názory vybraných respondentů k dílčím problematikám.

V sekci Networking budou koncentrovány, již v průběhu přípravy Projektu získané, kontakty na instituce (především školy, NGO, veřejnou správu) realizující projekty a odborníky, kteří jsou připraveni zpracovat či zajistit konkrétní téma z oblasti stavební kultury. Tato platforma je důležitá také proto, že je žádoucí, aby např. některé lekce na všech stupních škol prezentovali odborníci z praxe. Současně jsou zde sumarizovány informace o konkrétních projektech (Architekti ve škole, technické školky apod.).

4.2.5. Opory

Samotná inovace RVP či studijních oborů a předmětů na všech stupních vzdělávání řeší pouze část procesu implementace témat stavební kultury do vzdělávání. Po oponentuře výsledků Projektu zde budou po dobu jeho udržitelnosti vkládány, a to i ve více verzích pro různé pojetí výuky, metodické listy k jednotlivým lekcím popisující informační zdroje (literární a multimediální) ke konkrétním tématům, časový rámec a cíle výuky, její náročnost, potřebné pomůcky, tipy na vycházky či exkurze, výukové scénáře, evaluační

kritéria, popis získaných kompetencí, případně odkazy na příklady dobré praxe. Formát zpracování bude unifikovaný a směřující k vytvoření portfolia metodických karet.

Součástí sekce Opory by měly být i otevřené předpřipravené prezentace. Základ tohoto portfolia zpracovali členové řešitelského týmu, v průběhu udržitelnosti projektu k nim budou přibývat podklady dodané uživateli integrované informační a diskusní platformy. Součástí opor je pak slovník pojmů z oblasti architektury, jehož rozsah vyplývá z návrhu inovace RVP a studijních oborů.

4.2.6. Popis projektu a Témata

V této sekci budou prezentovány formální výstupy projektu, jeho metodika a zdůvodnění, informace o jeho implementaci, zapojených institucích.

Témata pak sumarizují rozsah pojmu stavební kultura ve vazbě na Projekt, identifikují jejich relevanci ve vztahu ke strategickým a legislativním dokumentům a popisují jejich provazby. Rozsah těchto témat bude extenzívně aktualizován.

4.2.7. Vzdělávání

V sekci Vzdělávání budou prezentovány klíčové výstupy projektu – návrhy studijních programů, programů ČŽV a RVP, ovšem oproti formálním výstupům Projektu ve formě umožňující zohlednění zpětné vazby, aktualizaci, reflexi metodických změn vzdělávacích rámců.

5. Závěr

Integrovaná informační a diskusní platforma je – s ohledem na dynamicky se měnící metodický rámec vzdělávacích programů – klíčovým výstupem projektu. Má-li splnit svoji funkci, je nezbytné zajistit její fungování minimálně po dobu udržitelnosti projektu. Jiná platforma není schopna zajistit funkční bázi pro nezbytnou aktualizaci, rozšiřování a provázání obsahu projektu a distribuci jeho výstupů.

Bibliografie

1. **Maier, Karel.** *Politika architektury a stavební kultury České republiky.* Praha, Brno : Ministrestvo pro místní rozvoj, Ústav územního rozvoje, 2015.
2. **Maier, Karel, a další.** *Analýza stavební kultury.* Praha, Brno : Ministerstvi pro místní rozvoj, Ústav)zemního rozvoje, 2012.
3. **Špinar, David.** Pravidla tvorby přístupného webu. [Online] <http://www.pravidla-pristupnosti.cz/>.

Seznam zkratek

CŽV	Celoživotní vzdělávání
ČR	Česká republika
ČTK	Česká tisková kancelář
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠ	Mateřské školy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NGO	Nevládní a neziskové organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
RVP	Rámcové vzdělávací programy
SŠ	Střední školy
ŠVP	Školské vzdělávací programy
U3V	Univerzita třetího věku
VŠ	Vysoké školy